

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

AFDELING VERBINDINGEN

's-GRAVENHAGE, LANGE HOUTSTRAAT 28
TEL. Nos: 180309; 614941-2531ONTVANGEN
CODEBERICHT

DATUM VAN ONTVANGST:

6 juni 1972

BESTEMD VOOR:

min. v. b.z.

REFERENTIE No:

8344

KOPIE No:

Dir./Afd.:

Visie:

Ag. No:

Dossier:

DATUM VAN AFZENDING

6 juni 1972

KOPIE:

gs m r t s
dgpz ap
dpm dges
dgis amad
die des drw
dnw chef aod
deu,-/we,-/me
dwh
dio,-/pi,-/ez
jura
dfo
son

AFKOMSTIG VAN: parijls ambassade

PARAAF/OPM:

AFGESCHREVEN

114679 apart COÏNDENTIEEL

onderwerp: topconferentie.

in mijn 343 en 344 seinde ik dat bij het 'schot voor de boeg' van president pompidou in eerste instantie binnenlands politieke motieven doch daarnaast ongetwijfeld ook elementen van buitenlandse politiek een rol hebben gespeeld. ik moge trachten dit wat nader uit te werken.

de president noemde als voorwaarden voor het bijeenroepen van een topconferentie in oktober: enerzijds uitzicht op overeenstemming inzake vijf onderwerpen, t.w. e m u, europese vennootschap, industriebeleid, ontwikkelingssamenwerking en politieke samenwerking., anderzijds terzijdestelling van institutionele vraagstukken. deze onderwerpen mogen hieronder achtereenvolgens de revue passeren:

e m u, de franse nadruk op het monetaire luik houdt ongetwijfeld verband met politieke overwegingen (europa dient zich tegen de v s zowel op monetair als op handelspolitiek gebied af te zetten, als gevolg waarvan de europese eendracht bevorderd wordt overeenkomstig het franse, a-liberale denkpatroon), maar ook terwille van 'slands eigen economie: i.h.b. maatregelen tegen kapitaaltoestroom teneinde zowel de franc tegen opwaartse druk te beschermen - en de franse export (werkgelegenheid uitrptkn) veilig te stellen - als het binnenlandse prijspeil af te scherpen. beide aspecten - werkgelegenheid en prijspeil - zullen de belangrijkste onderwerpen vormen bij de algemene verkiezingen in maart volgend jaar. de regering heeft echter moeten vaststellen dat, na de bereikte versmalling der europese wisselkoersmarges, de besprekingen in europees verband dusver weinig vordering maken in de door haar gewenste zin.

europese vennootschap.

een duidelijke zet tegen de door de franse regering zo verfoeide multinationale, vaak amerikaans gecontroleerde maatschappijen, waarop zij geen greep heeft.

AFGESCHREVEN

= 2 =

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden beantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

Ref. No.: 8344

VERVOLG = 2 =

Rubricering:

CONFIDENTIEEL

industriebeleid.

het kader (en de fondsen?) waarvan gehoopt wordt dat vooral de franse industrie (welke, na de duitse, nu ook de britse industriële concurrentie vreest) zal profiteren. in dit verband zij melding gemaakt van de in regeringskringen groeiende ergernis wegens de toenemende overname van franse bedrijven door britse maatschappijen.

ontwikkelingssamenwerking.

over dit onderwerp seinde ik afzonderlijk. (rnc 346). verwacht mag worden dat frankrijk na unctad iii nog meer dan tevoren een op afrika toegespitst beleid zal bepleiten. ook hier kan weerstand van de europese partners verwacht worden.

politieke samenwerking.

opnieuw heeft de president gepleit voor een nauwere samenwerking teneinde daarmee te komen tot een 'voie distincte d'une europe independante affirmant sa personnalite propre', waarbij tevens de noodzaak wordt onderstreept zich te ontdoen van 'toutes les vassalites'. reeds eerder heb ik gewezen op het ongerijmde van frankrijk's houding wanneer het enerzijds tracht 'gemeenschappelijke europese standpunten' te bevorderen doch anders voor zichzelf volledige vrijheid van handelen jegens derde landen op te eisen. het pleidooi voor een 'voie distincte' valt in wezen niet te rijmen met het, bijv. bij mbfr, voortdurend afwijzen van een 'bloc a bloc' benadering of met het verzet tegen een zwaardere vertegenwoordiging van de e e g te washington. dat de president zich zozeer sterk maakt voor een politiek secretariaat is vermoedelijk terug te voeren op enerzijds het verlangen zelf als spreekbuis voor europa op te treden, anderzijds de overtuiging dat, mocht dit secretariaat meer worden dan een 'telefooncentrale', het in zijn ogen (en in die van het overgrote gedeelte van de fransen) ondenkbaar is dat deze kern van een politiek europa elders dan in parijs zou zijn gevestigd. dat brussel de gemeenschappelijke markt herbergt wordt reeds door velen als een 'schoonheidsfehler' gezien, die men intussen wel wil accepteren omdat het slechts gaat om 'technocrates'. bovendien heeft het voordelen de communautaire samenwerking duidelijk gescheiden te houden van de intergouvernementele aangezien op deze wijze de eerste gemakkelijker binnen strakke limites zal kunnen worden gehouden. voor de goede orde moge ik nog stellen dat de herhaalde vergelijking van het politiek secretariaat met de organen zoals die in de plannen-fouchet waren voorzien niet zo zeer een vergissing lijkt te zijn als wel een aanwijzing van de richting waarin pompidou de politieke samenwerking wenst.

institutionele vraagstukken.

men mag aannemen dat het presidentiele ongenoegen ten aanzien van 'discussions theoriques' en van hen die willen 'definir les procedures et les attributions avant d'avoir commence par ou que ce soit une action inter-gouvernementale commune' mede op de nederlandse

1028

CONFIDENTIEEL

3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

2. Afschriften van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden geantwoord, tenzij aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan (zie Richtlijnen).

ONTVANGEN CODEBERICHT

Ref. No.: 8344

VERVOLG = 3 =

Rubricering: **CONFIDENTIEEL**

houding slaat. zoals reeds in le monde van vier dezer is vermeld is de aanval op 'certaines prises de positions particulièrement ambitieuses' die volgens pompidou zijn 'le moyen le plus sur d'entraver tout progres' rechtstreeks op nederland gericht. in het besef dat de britten hunnerzijds eerder geporteerd zijn voor 'muddling through' beoogt het franse staatshoofd kennelijk de voorstanders van evenbedoelde zienwijze 'qui nous condamne a ratiociner sans fin sur les principes et finalement a ne rien faire' de zwarte piet van een niet doorgaan van de topconferentie bij voorbaat toe te spelen.

conclusie.

uit het bovenstaande blijkt dat op het merendeel van de genoemde punten frankrijk meer 'demandeur' is dan het toegeeft. ik kan dan ook het hanteren van het ultimatum remedium, te weten het dreigement de topconferentie af te gelasten niet anders zien dan als een bewijs van zwakte van de franse onderhandelingspositie, die het immers twijfelachtig maakt of de president zijn doelstellingen zal kunnen bereiken. (over de belangrijker rol die het binnenlands gebeuren bij dit alles speelt seinde ik reeds). het is uiteraard zeer wel mogelijk dat men een periode tegemoet gaat waarbij frankrijk in toenemende mate een eigen beleid zal voeren om te tonen dat het geen 'demandeur' is doch wel nog andere pijlen op de diplomatieke boog heeft. waarschijnlijk zal zich die enerzijds uiten in pogingen meer langs bilaterale weg met het verenigd koninkrijk en trilateraal met de b r d te regelen, anderzijds in een diepergaande 'flirtation' met de sovjet-unie (vide wat dit laatste betreft tamenoms bakker 64 over een recent gesprek met seydoux).

het wil voorkomen dat nederland in deze kwestie een afwachtende houding kan aannemen. het is geen 'demandeur' voor wat de topconferentie betreft en het lijkt ook voor ons weinig aantrekkelijk een dergelijke conferentie te houden indien daarmee slechts een aantal bestaande verschillen in conceptie zou worden verdoezeld zonder dat praktische resultaten voor een verdere unificatie van europa worden bereikt. wellicht zal uw aanstaand onderhoud met minister schumann iets meer klaarheid in de franse bedoelingen kunnen verstrekken. v o o r het aannemen van een afwachtende houding pleit ook dat president pompidou een pragmaticus is en blijft en zich vermoedelijk ook in deze zal richten naar wat hem op een bepaald moment het beste uitkomt. men moet daarbij in het oog houden dat het volgend jaar hier te lande verkiezingen zullen worden gehouden waarbij hoogstwaarschijnlijk de huidige meerderheid een aantal veren zal moeten laten en zelfs de mogelijkheid bestaat dat de president meer rekening zal moeten houden met werkelijk europees gezinden. ook deze factor pleit voor een kalme en afwachtende houding.

de ranitz 352.

CONFIDENTIEEL

1. Op een codeber. mag teleg. niet in open taal worden gez. (zie Rte. nten).
 2. Achttien van codeberichten mogen uitsluitend door de afdeling Verbindingen worden vervaardigd.
 3. Over de inhoud van een codeber. mag niet met verwijzing naar dat bericht per telefoon worden gesproken.
 4. Dossiers, welke codeber. bevatten, dienen veilig te worden opgeborgen.

M